

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— frt
Félévre » 6 mesi 3.— »
Negyedévre » 3 » 1.50 »
2 hóra » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyilatkozatok:
A hirdetések árszabály szerint a kiadó hivatalában, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. kiadói irodá-
ban Budapest, Váci-utca, Oppel-
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell'ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1889 márczius 24

Megjelenik minden vasárnap

24 Marzo 1889

Fölhívás előfizetésre!

A f. évi ápril hó 1-én lapunk 8-ik évfolyamának *második* negyedé-
be lép. — Fölkérjük t. előfizetőinket
az előfizetések szíves megújítására.

Előfizetési díj a hátralévő 9 hóra 4 frt 50 kr.
" " félévre 3 " "
" " negyedévre 1 " 50 "

Az előfizetési pénzek a Fiume
kiadóhivatalához Fiuméba külden-
dők.

A „Fiume” kiadóhivatala.

Emeljük a magyar tengeri kereskedelmet!

Különösen a legutóbbi időben
nem győzzük eléggé hangoztatni,
hogy Fiume még ma sem rendel-
kezik ama tényezőkkel, melyektől
első sorban függ egy egészséges
magyar tengeri kereskedelem
megteremtése. És habár e célmeg-
valósítását eddig nagyban gátolták
a déli vasút tarifái, és az osztrák ki-
kötő városnak csak nehezen meg-
téríthető egyeduralma, mindamel-
lett a rendelkezésre álló eszközök-
ket tekintve, méltán várhattunk
vala nagyobb eredményt a magyar
tengeri kereskedelem körül.

Tény ugyan, hogy a fiumei kikötő-
n átvonuló áruforgalom, a meg-
előző évtizedáruforgalmával szem-
ben mondhatni meglepően nagy ar-
ányokat tüntet föl, ha azonban
ez áruforgalom természetét köze-
lebbről vizsgáljuk, úgy csakhamar

meggyőződhetünk, hogy e forgalom
csak átmeneti jellegű, melynek lé-
tezésében a kikötő város kereske-
delmi erejének és szellemének vajmi
csekély része van.

E viszonyok megszüntetésére,
egy pezsgő kereskedelmi élet meg-
teremtésére, nézetünk szerint, ma
egy föltötte kedvező időszak előtt
állunk. — A magyar tengeri ke-
reskedelmi viszonyok fejlődését gát-
ló akadályokat egymás után rom-
bolja le az egészséges magyar vas-
úti politika, melynek nyomán mind-
inkább erősödik hazai kereske-
delmünk és hazai iparunk. — Szin-
te érezzük, mint szabadulunk meg
lassankint a hosszú időn át tar-
tott lidércnyomástól, melyet Bécs,
részben Triesztnak segítségével a
magyar tengeri kereskedelemre gyako-
rolt. — Baross közlekedésiügyi
minister egyéb intézkedései mellett,
a budapest-pécsi vasút államosítá-
sával, döntő befolyást gyakorolt a
magyar tengeri kereskedelem egész-
séges és erős alapon leendő meg-
indulására. — A hazai kereskedők
vállalkozási szellemére hazafias ér-
deklődésére van immár szükség,
hogy a magyar közgazdasági élet-
nek egyik legfontosabb tényezőjé-
ben a tengeri kereskedelemben ta-
lálja meg a hazai ipar és a me-
zőgazdaság fölvirágzásának kulc-
át. Előttünk áll a nagy időszak, midőn
a magyar kereskedelem független
vasúti összeköttetéssel rendelkezik
az ország fővárosa és Fiume közt,
s nincs többé veszteni való időnk,
hogy meg ne tessük már a leg-

közelebbi jövőben a legszélesebb
körű intézkedéseket arra nézve,
hogy mezőgazdasági és gyáripari
termékeinket a magyar kikötő vá-
roson át exportáljuk, akár a leg-
távolabbi világpiacokra is. A ma-
gyar mezőgazdaság, a hazai ipar
máreldig is elég tápanyagot nyújt-
hat egy e.észséges alapon nyug-
vó tengeri kereskedelemnek, és ha
kereskedőnk a kellő lelkesedéssel
a viszonyok alapos ismeretével, és
a megfelelő tőkével foglalják el ma
Fiumében a még kihasználásra ki-
nálókozó teremtumot, úgy a siker
el nem maradhat.

Minél tovább késünk a hazai
főkét a magyar tengeri kereske-
delem rendelkezésére bocsátani, an-
nál nehezebb feladat lesz megküzd-
nem egy kétségkívül bekövetkező
tevékenységgel, melyet az idegen
tőke versenye fog támasztani.

Fiume iránt a külföldi tőke-
pénzesek, vállalkozók már évek óta
élénk érdeklődést tanúsítanak,
s nem tuloznok, ha azt mondjuk,
hogy az egyes angol, francia o-
lasz stb. piacokon legalább is an-
nyira ismerik már, ha nem jobban,
a magyar kikötő város viszonyait,
mint a magyar városokban.

És mit jelentene, ha a ked-
vező teret Fiumében az idegentő-
ke ejtené hatalmába? — Bizony-
nyára azt, hogy a magyar nemzet
által a Fiumével szemben oly pla-
tonikus lelkesedéssel, de verejték-
kel hozott áldozatok gyümölese,
mégis jó részben a külföld javára
esnek.

Hogy ennek elejét kell venni,
azzal mindenki tisztában lehet.
Vagy bizunk Fiumének hivatásá-
ban a magyar közgazdaság jövőjét
illetőleg vagy nem? Ha e bizalom,
mint hinni akarjuk, megvan, ak-
kor nincs oka a hazai kereskede-
lemnek a késedelmezésre, ha pe-
dig hiányzik, úgy fölösleges volt
minden eddigi áldozat!

Ezt pedig még sem akarjuk
elhinni. M. Zs.

Fiume és a kereskedelmi kormány. Gróf Széchenyi
Pál földművelés ipar és kereske-
delemügyi m. kir. minister, rövid
idő alatt több fontos törvényja-
vaslatot nyújtott be, melyek első
sorban a magyar tengeri kereske-
delem nagy érdekeivel vannak ösz-
szeköttetésben.

E javaslatok egyike az inséges
tengerészek kölcsönös segélyezése
iránt Olaszországgal 1889 év febr-
uár hó 13-kán kötött egyezmény
becikkelyezéséről szóló törvényja-
vaslat, melyet egyidejűleg a Fiume
és Trieszt szabad kikötők terüle-
tének az osztrák-magyar közös vám-
területbe való beolvastására nézve
az 1887. évi XXIV. t.-cz. 2. §-
ban meghatározott határidők el-
halasztásáról szóló törvényjavasla-
tot is indoklásával együtt, be-
nyújtotta, kérve azok kinyomatását,
és szétosztását elrendelni, s vé-
gül jelentéstétl végett a közgaz-
dasági bizottsághoz utasítani.

A „Fiume” tárczája

Dr. ROMER FLÓRIS

† 1889 márczius 18.

Az e hó 18-kán hunyt el a nagy-
nevű tudósunk, a magyar kikötő város
ügyének is rendkívül lelkes barátja
volt, s halála napjáig annak minden ügye
iránt a legélelkenbben érdeklődött. — A
nagy nevű tudós már 1869-óta a legme-
legebb figyelemmel kísérte a kikötő
város haladását, és ennek multjáról sok
érdekes adatot tett közzé az „Archeo-
logiai Értesítőben”, s melyeket később
egy meleg hangú levél kíséretében bo-
csátott szabad rendelkezésemre, nekem,
ki a hetvenes évek közepén a nagy-
nevű tudósunk tanítványa voltam a buda-
pesti egyetemen; örömeim alig tudott
kifejezést adni, midőn azzal az alkalom-
mal, hogy volt tanítványát József fő-
herczeg ő fenségét Fiumében megláto-
gatta, s engem a magyar lap élén talált.
Onként ajánkozott arra, hogy a legnép-
szerűbb főherczegünknek bemutal, s va-
lóban soha semfeletem el a kiváló meg-

tiszteltetést, mely a szeretett tanár a
halás tanítványi kitüntette.

Csak rövid ideig időztem ekkor a
József villában, a főherczeg biztató sza-
vai azonban mindenkor kihatással vol-
tak a küzdelmes tevékenységre, melyet
lapom fönállása érdekében kifejtésem
kellett. — Így terjesztette ki az egyko-
ri nagylelkű tanár még az életben is
szeretett tanítványaira, kik az iskola
p.ójai ragazkodtak hozzá. A nagyne-
vű tudós, a Fiume és környékére vo-
natkozó közleményeit lapunkban *Castu-
val* kezdte meg, s folytatta „Grobnik”,
„A régi Fiume”, „A fiumei vár”, „Fiume”,
„Fiume S. (Gyrolamo temploma)”, s
„Tersatto” leírásával. — A fiumei vá-
rosi muzeum ügye iránt rendkívül ér-
deklődött, s alig néhány hét előtt ke-
restem föl a városi muzeum ügyében
írott levéllel. — A jó lelkű és az or-
szágszerető szeretett főpap beteg volt, s
a várva várt levélre a választ sirjába
vitte a nemes szívű, szellemes, és jósa-
gos arcú tudós, ki mindent fölkaroló
ügybuzgalmával minden nemes ügyet tá-
mogatoit, s buzdított ilyennek megvaló-
sítására mindenkit, kiben erre szilárd el-

határozást, törekvést és tehetséget lá-
tott. — A nagy tudóst föltötte kedvelte
volt tanítványa, a hazánkban bálványo-
zásig szeretett József főherczeg, kit 1848
ban tanított a természet tudományokra.
Mily sikerrel felelt meg — írja a „Nagy-
Várad” — eküüntetésnek, bizonyítja nem-
csak ő fenségének kiváló előszeretete, a
természet tudományok iránti alapos is-
merete, hanem azon *valóban bensőségteljes*
szerevet és tisztelet, melyet tanítója iránt
folyton éiseltetett. *Magos látogatásával*
gyakran megtisztelte, aicsití aradalmába
számítalanszor kedves vendégül fogadta,
folgytonos levelezésben állt vele; s egy al-
kalmat se mulasztott el, hogy benső érzel-
meinek kifejezést ne adjon. — Nem es-
da, hogy ily körülmények között, még
kevéssel halála előtt is, minden áron
levelet akart írni volt tanítványának, de
a végzet fájdalom megtagadta e kíván-
ságának teljesítését. A névnapot meg-
előző napon vesztette el benne a *haza*
az egyház, a tudomány és a közélet a
kiváló férfiút, ki a jövő nemzedék a
a történelem lapjairól fog méltányolni.
Fiume város is tartozik neki egy köny-
cesseppel, melyet a nagynevű tudós a

kikötő város iránt tanusított meleg ér-
deklődésével méltán kiérdemelt.

Sz. Gyrolamo templom Fiumében. *)

Irta: Dr. Romer Flóris.

Ismételve és mindig hosszabb ideig
mulattam az Ágoston szerzetesek S. Gi-
rolamo tiszteletére emelt templomában.
Ezt *Dainoi Hugo*, Fiume dynastája épít-
tette 1315, azonban alig van e régies
épületen, melyet aránylagos sok régisé-
gi kincs tekintetéből méltán lehet a
fiumeiek muzeumának nevezni, valami,
mi azon nagy korára emlékeztethetne.
Már 1498-ban *Walsei Rainart* na-
gyobbította az épületet, és azon kő, mely
a felső folyosó dél-nyugati szögletébe
van befalazva, és mint mondták, a fiu-
mei régészek előtt eddig rejélynek tar-
tatott, állítása szerint már 1543-ban
szükséges volt, hogy ismét egészen fel-
építtessék. Az említett emlékirás így
szól:
1543

FR IO PMOPOR
TOV CNSTRV
XIT OPS;

*) Megjelent a „Fiume” 1883 évi 11. számában.

E két javaslaton kívül Gróf Széchenyi miniszter benyújtotta ugyancsak az inséges tengerészek kölesös segélyezése tárgyában Spanyolországgal kötött egyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, mely szintén a közgazdasági bizottságnak adatott ki.

Az „ANCHOR LINE” angol gőzhajózási társulat hajó és áruforgalma.

Az „Anchor Line” angol gőzhajózási társulat, mely Fiume és Newyork közt, a magyar állam segélyével tart fön rendszeres hajóutakat, a f. évi február hóban Északamerikába nevezetesen Newyorkba összesen 1094 m. mázsa árut szállított el Fiuméből. E mennyiségből az egyes áruk szerint esik: szilva 8829 m. mázsa, cellulósa 201, ásványvíz (Hunyadi) 1110, bor 578, fűvek és babérlevelek 162, rovarpor 16, likőr 9 m. mázsa.

Behozatal nem történt. A fönkikutatott mennyiségű forgalmat, a társulatnak „Bolivia” és „Australia” gőzhajói közve itették.

Az Adria magyar tengeri gőzhajózási részvénytársaság hajó és áruforgalma.

Az Adria magyar tengeri gőzhajózási részvénytársaság hajó és áruforgalma a f. évi január havában 181.509 m. mázsa árut és 996 köbm. árut tett ki. E mennyiség az egyes kikötők szerint a következőleg oszlik meg:

Behozatal Fiuméből: Barcelona-ból 54 m. m., Londonból 133, Liverpool 2011, Glasgow 104, Hull 1278, összesen behozatalt 2609 m. m. áru. A behozatalt, mely mint rendszerint, ezuttal is esékly volt, összesen 7 gőzhajó közvetítette, melyek részben az Adriának saját hajói, részben pedig bérelt gőzhajók voltak.

Kivitel Fiuméből: Barba 207 m. mázsa, 285 köbm., Malta 770, Barcelona 1852, Gibraltár 1878, Lissabon 1638, Bordeaux 630, Rouen 37161 m. m., 18 köbm., London 35117 m. m., 25 köbm., Liverpool 1807 m. m., Leith 2825, Hull 5293 m. m., 88 köbm., Grimsby 5167 m. m., Dundee 517, Pernambuco 5222, Rio de Janeiro 1922, Bahia 1629, Santos 319, egyéb-délamerikai kikötőkbe 696, Északamerikai 696 m. mázsa, összesen kivitel 177900 m. mázsa és 996 köbm. áru.

A kiviteli forgalom, mint azt az adatok mutatják, fölötte kedvező eredményt tüntet föl, s e forgalmat összesen 15 gőzhajó közvetítette, melyek részben az Adriának saját hajói, részben pedig bérelt gőzösök voltak.

azaz: frater Joannes primos (sic) prior totum construxit opus.

Ha helyes ezen olvasás, itt alkalmaznunk valami baj érhetne e szerzetes házat, hogy a kolostort újra fel kellett építeni. Azonban ezen történelmi kővön kívül vagy ekkor érdekesebb kőmunkák, melynek okmányoszerű szövegéből az idő rövidsége, a ligaturák nehézsége, és az isteni szolgálat alatti alkalmatlanság miatt csak az első öt sort bírtam egészen megfejteni. Ezen érdekes kő az alábbi folyosó egyik ablaka bélétebe van bele érezve és mivel hű másolata különféle betűket igényelt volna és nem is egész, ma irással adom:

1. IN CHRISTI NOMINE AMEN - ANNO NATIVITATIS DOMINI MCCCLXXXIII INDICTIOE HA DIE XVIII JVLII ACTVM IN CASTRO TERRE FLAMINIS v (videlicet) IN SVLA, PRESENTIBVS.

2. VENERABILIBVS D. PRESBYTERIS ALEXANDRO PLEBANO TERRE FLAMINIS, ET VITALI NICOLII SPECT. D. SIMONE IVDICE, ANTONIO ET IOHANE.

3. ROSSOVII FRATRIBVS, BERNADINO NICOLII, IOHANE DONATI, CHRISTOPHORO AVRIFABRO, IOHANE GALEOTO, ET ANDREA SATNICO.

4. CONCORDIVM ITERVM MAGNIFICO BALDASSARE DE DVR TERRE FLAMINIS

Liszt-kivitel

az Adria hajókon.

Az Adriatársulat által a f. évi február hóban közvetített, és előbb kimutatott 181.900 m. mázsa áruban nem kevesebb mint 92.216 m. mázsa, a liszt-kivitelre esik. E mennyiségből az egyes hazai malmok szerint esik:

Első Budapesti	1.5526
Pesti hengermalom	4452
Gizella	8517
Concordia	4398
Viktoria	6620
Erzsébet	4470
Lajza	3175
Pannonia	5020
Mohárok és sütők	8192
Egyesült	6018
Haggenmacher	8172
Lobmayer I. F.	1930
Bloch József	1829
Losonci	3065
Szatmári	102
István	2612
Első Eszéki	203
N. Kikindai	550
Pannonia, Temesvár	300
N. Kikindai	1016
Fiumei	2040
Back Bernát fia	1329
Neumann testvérek, Arad	408
Pick & Fischer	103
Bécsi hengermalom	306
Bécsi sütők	302
Ebenfurti	500

Összesen 92.216 m. mázsa.

E mennyiségből az egyes kikötők szerint esik: Barcelona 504 m. m., Lissabon 3568, Rouen 1.210.100, London 20.296, Liverpool 8772, Glasgow 24665, Leith 7245, Hull 2798, Dundee 203, Pernambuco 5123, Bahia 4539, Santos 316, Délamerikai kikötőkbe (via Liverpool) 996 m. mázsa.

Kiviteli üzletünkről

(Eredeti tudósítás)

Fiume 1889 márcz. 23.

A kiviteli üzlet a fumei kikötőtől át, ez utóbbi hónap alatt nem volt nagy oly terjedelmű, mint azt megelőzőleg és általában remélni lehetett. A bukkaitel Franciaországban az amerikai áruk nagy esékkenése folytán teljesen szünetelt, ellenben Angliába: név szerint Bristolba, Glasgoba, Liverpoolba stb. jó minőségű áruból néhány hajórakomány indult el Fiuméből. — Sajátosság esetként említjük föl, hogy a budapesti „Viktoria” gőzmalom, liszt helyett nagyobb mennyiségű gabonarakományra kötött üzlet Angliába: Bristolba.

Az amerikai áresékkenéseket némileg elensúlyozhatta volna a budapesti gabonárak esékkerése, ha a fuvardíjak a teljes tengeri kikötőkben megeléknült hajóforgalom folytán aránytalanul erősen — m. mázsaunkint 1 schillinggel-nem emelkedtek volna.

Az áruháztel eséklyisége miatt ezúgban is nagyon esékly volt a kivitel, habár An-

gliában az áruk eléggé megszárdultak, s így előnyös üzletek jöhettek volna létre. Nagyobb áruháztelre az új termésig ez előzmények után nem is lehet kilátás.

A bukkaitel élénksége a Franciaországba történt eséklyebb terjedelmű szállítások dacára nem apadt oly mértékben, mint azt általában hinni lehetett, miután az angol piacok közül, különösen Glasgoba szokatlanul nagyobb mennyiségű szállították el a kikötőből. — A beföldről és legfőképp Budapestről, már hónapok óta, s így e hó folyamán is nagy mennyiségű liszt szállítványok érkeznek piacunkra, úgy hogy a napokenti szállítványok átlagos mennyiségét, bátran tehetjük 40-45 vagounra.

A bukkaitel, a f. évi február hó végeig Belgia-ban s különösen Antwerpenbe meglehetősen élénkségnek örvendett, azonban e hó folyamán nem volt kereslet, s ennek folytán piacunkon, a habár eséklyebb mennyiségű készlet is, raktáron hever. A esékly terjedelmű kivitel folytán az áruk, a hazai piacokon eséklyekent, s így alig lehet egyelőre kilátás, hogy az ily viszonyok mellett, új üzletek köthessenek, s érdemleges kivitelre számíthassunk.

A bukkaitel, mely a múlt évi szüret után hosszabb ideig elég nagy élénkségnek örvendett, ez utóbbi időben alig figyelemre méltó. — A kivitelben azonban nem annyira a hazai áruk szerepeltek, hanem a dabutórszói sülét cívös bar, melyet szine és kitűnő festő anyagánál fogva, nagy mennyiségben keresek, s szállítottak el Franciaországba Bordeauxba, hogy onnan francia borral keverve, mint Bordeauxba kerüljön a különböző világpiacokra, s a hazai kereskedelembe. A nagy kereslet folytán a borárak Dalmátországban nagy mértékben emelkedtek, miután azonban az alkalmas bukkaitel már-már elfogyott, figyelemre méltóbb kivitelre kikötőnkől, nem is lehet számítani.

Szilvakivitel, mely az előző években Fiumén át oly szép lendületnek indult, ez évben esékly mennyiségre szállított alá. A kivitel esékly terjedelmének oka, hogy a termelt szilvamennyiség a déli vasút által érvényre juttatott egyenlő tarifák miatt, a nagyobb távolságra fekvő Triestbe szállították Fiume helyett, s a triesti kikötőt át kerültek Észak-amerikába: Newyorkba. Fiumén át csupán azon közvetítők szállítottak, kik a viszonyok folytán ez irányban szállítási kénytelenek voltak. E szállítványok is, melyek elsőrendűek voltak, legtöbb nyire kisebb (25 kilós) ládátkban szállították a roueni kikötőt át Párizsba.

A szállítási díjak, melyek a múlt évi ősz idény alatt magasra emelkedtek, a múlt évi december s a f. évi január, de leginkább február hóban esékkenésnek indultak. A világi tonnáunkint 19-20 schillingről 11-re csökkentek, e hóban azonban ismét 15-re emelkedett, sőt a jövő ápril hóra tonnáunkint 17-18 schillingre történtek kötések.

Az Adria magyar tengerészeti gőzhajózási társaság rendes közgyűlése.

sekretyéből igen alkalman helyen van befalazva. A sarkivon jobbra a ferje, t. i. a függőlyesen választott paizs két mezéjében egy-egy egyszerű kürt kitélt tartatva, a bal paizson egy széles kerek koszorú. A sisak három lilomágó koronával bir, ebből két szarv emelkedik. Ezek mellett két fülbevaló vagy boglár-féle disz, a baloldali valami lecsüngő állattal (?) van ékesítve; az ezen okból nehezen megfejtendő köriratot, mert itt egyrészt a sekrestye talpazatáig, más részt a fal szögleteig ér, itt adom:

† in nomine § domini § amen
anno § dni § m° cccc° §
I · · hic § est § sepulvra § nobilis · ac stre · militi · mag · ravnach · et malt ace (?) lageri · orror · e9
quo4 a te § rqescat § i § pace am §
Középet a czimer alatt vers áll, az 50. zsoltárból:
miserere § mei § deus § sedm. § magnā § miāz tua
Még lehet, hogy az itt fekvő Ravnach

f. évi márczius hó 31 én délelőti 11 órakor fog megtartatni, a pesti magyar kereskedelmi bank üléstermében (Budapest V. Dorottya utca), a következő tárgysorozattal:

1. Az igazgatóság jelentése; az 1888 évre szóló zárszámadások és az 1888 évi mérleg betérjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a részvényeseknek adandó osztalék feletti határozathozatal.
4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő bizottságnak adandó felmentés tárgyában.
5. Az igazgatóság tagjai számának megállapítása és új választások megejtése.
6. Az igazgatók jelenléti díjai értékének meghatározása.
7. A felügyelő bizottság tagjai számának megállapítása és a tagok megválasztása valamint évi díjuk megállapítása.

Azon részvényesek kik a közgyűlésen személyesen vagy képviselőik által résztvenni kívánnak, az alapszabályok 11 § a értelmében részvényeiket e még le nem járt szelvényekkel együtt e hó 25 ig bezárólag vagy a pesti kereskedelmi bank főpénztáránál (Budapest Dorottya utca) vagy a k. k. priv. oest. Länderbank főpénztáránál (Bécs, Hohenaufengasse) letenni tartoznak.

Az évi mérleg valamint az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése e hó 25 től kezdve, a társulat hivatalos helyiségében (V. Ferencz József tér Nákó féle ház II. em.) közszemlére lesznek kitéve és nyomtatott példányokban minden részvényes rendelkezésére fognak állani.

Különbféle hírek.

József főherczeg ő fenségének e hó 19 kén volt névnapja alkalmából, nagy számban jelentek meg a polgárok a József villában a társadalm minden osztálya köréből, hogy a kikötővárosunkban is oly kiváló népszerűségnek örvend főherczegnek jókívánataikat kifejezzék. — A gratulálók, a reggeli órákól késő délig egymást követték a szép József villában, hogy hódoló tiszteletük és szeretetük jelölő neveiket be jegyezzék a kitélt ivra. — A tisztelgők között voltak gróf Zichy Ágost kormányzóknk, s édes atyja gróf Zichy Ferencz Magyarország főárnokmestere, Colta polgármester, Calmelli tábornok, Zegk J. minisiter tanácsos, Semann ezredes a hadtengerészeti akademia parancsnoka, a honvédség tagjai, a különböző hatóságok, testületek, s egyezület fejei stb.

Személyi hírek. Graf Ele lovassági tábornok, Veres S. százados segéditzte kíséretében Fiumében tartózkodik. — Hans Károly ezredes hadbíró e hó 22 kén városunkba érkezett. — Dr. Kónacs Zoltor az o. m. Lloyd-társulat igazgatója családijával Abbazia-ban időzik.

Kütnötelet orosz tengerész kapitány. Ő felháge a király, a „Lindén Nyctus” orosz fenn

kinek keresztnéve hiányzik, ugyanaz az Almanaco Fumano 1860. 128. lapján első helyen 1437-ben mint fumei kapitány előforduló Raunacher Gucomoral; de mivel erről más bizonyítványim nincsenek, elégnek tartom e véleményemet itt egyszerűen felemlíteni, annak további köjtését, Fiume történezszeire bízván. — Az ismereteseb és tehe ősb pariciusok sarkivétel, melyek a keresztfolysó északi oldalán álló kapolnában és egyebütt fekszenek, és az „Almanaco” III. dík évfolyamában közölveik, itten nem tárgyalom, mert egyrészt nem tartoznak a régészet körébe, másrészi pedig sokkal helyiebb érdekűek, mintsem hogy olvasómat érdekelneik.

Csak egy római maradványi követ kell felemlítenem, mely a templom szentélye külső záradéki falán a magasságban feltűnik. Szélessége 0°, magassága szemmel mérve 3' 3". Felirása ez: SENO (NAE) (e három betű összefüszött) EUTYCHVS V · S · L · M.

logher hajó hajót letve a permabur arany érde

A főkös lelkis kónysági trónörökös tisztelettel megjelentek J. főherczeg Mária Dorottya fenségségi hölgy és Zichy Ágost Zichy Ágost Hedvig grófnéi tábori tábornok, melyiségen egyet vá Trojend, a helyiebb sőbb leány na igazga

A város melynek t gártársunk retreméltó hó 21-én nöklete al mint a indítványa a városi t a népkert csatorna e vonyetnek áltetése b e ezára sz ezéljából a dessék; a bi rozták hat A népkert zottságban résztárazta ot h hanyagolt lozzák.

Negyve Filler Lajó vatal közté 20-kán ért negyvenve szorgalmú alkalomma eziban rész viselők, kik vözlő beszo tali főtiszt meleg hán Filler Lajó vet és szer hasznú szo érdelem. — fogadta az viselők kar Rauch Géz derék főtis vek során kiismeretes érdekeit, ré megérdemel kozni.

Laktany vassági tábor óta városu 23-kán meg kaszányát. — dezése az o mint értesü mást gyakor pasztaltak mal próbacz nya udvarány redmnyén József főher lebbi időber

Hányan ruár hóban Fiumében 6 51 személy fi és 29 nő, 95 éves vo ma minden lék, levonva setből 11-ét

logher hajó kapitányát, ki az *Andra* nevű magyar hajót hetvenkét napi fátud-úton munka után a perambucoi kikötőbe vontatta, a koronás arany érmekeresettel tüntette ki.

A fiumei hölgyek Rudolf trónörökös lelküdvéert. A fiumei Mária jótékonyági egyesületi hölgyek az elhunyt trónörökös lelküdvéért fényes gyászstími tiszteletet tartottak. Az istentiszteleten, melyet *Fiumin* apátplébános végzett, megjelentek József főherceg és neje *Klotild* főhercegnő, valamint gyermekeik Mária Dorottya és Margit főhercegnők és fenségeik, Szatmár Irma grófnő udvarhölgy és Holdházy apát nevelővel, gróf Zichy Ágost kormányzó és neje *Wimpfen* Hedvig grófnő, *Cotta* pelgármester *Cattinelli* tábornok, s több más előkelő személyiség. A résztvevők közül a jótékony egyesület választmányának részéről *Levárdé Trojerová*, *Tanul* srb. úrhölgyek, továbbá a helybeli m. kir. állami elemi és felsőbb leányiskola növendékei *Lukos* Anna igazgató vezetése alatt.

A városi földművelési bizottság, melynek tagjai *Gellich* János lelkes polgártársunkjelölöke alatt folyton a legdirektrebb tevékenységet fejtik ki, e hó 21-én gyűlésnek *Gellich* János előklote alatt ülést tartott. Ez ülésen — mint a „*Bilancia*” írja, — az elnök indítvány folytán elhatározottak, hogy a városi tanács kéresekkel, miszerint a népkertben (*Giardino Pubblico*) a csatorna egy része befűtessék, hogy a növényzetnek tervehet folytatatos elültetése befejezhető legyen, s hogy az e célra szükséges növényzet beszerzése céljából a városi kertész Udinebe küldessék; a bizottság tagjai egyttal elhatározták hat darab kerti padnak beszerzését. Anépkertre vonatkozó javaslatok kivül bizottság még egyéb kisebb fontosságú határozat hozott, melyek vidékünk elhanyagolt növényzetének fejlesztését célozzák.

Negyvenéves szolgálati jubileum. *Filler* Lajos a fiumei m. kir. fővámhivatal köztisztviselője álló főnöke, e hó 20-án érte el ügybuzgó szolgálatának negyvenéves évfordulóját. — A ritka szorgalmú és becsületességű főnököt ez alkalommal egész váratlanul szép övdiadalmán részesezték a vámfőhivatali tisztviselők, kik testületileg jelentek meg. Üdvözlő beszédet *Rauch* Géza vámfőhivatali főtiszt intézett az ünnepeltnek, s meleg hangú szavakban hangszóval *Filler* Lajos érdemeit, s ama rokonszerűvet és szeretetét, melyet sok évi és közhasznú szolgálata által osztalun kiérdemelt. — Az ünnepelt meghatóan fogadta az üdvözlőkre megjelent tisztviselői kart, s megindultan válaszolt *Rauch* Géza őszinte szavaira. — A derek főtisztviselő kitüntetéséhez, ki évek során át éjt nappalál téve, a legalkalmasabban viselte szíven az állam érdekeit, részünkkel is szíven a méltán megérdemelt jó kivánásokhoz csatlakozni.

Laktanya látogatás. *Graef* Ede lovassági tábornok, ki már néhány nap óta városunkban időzik, tegnapi éj 23-kán meglátogatta a helybeli honvédkaszármányt. A kaszárnya célszerű berendezése az ott uralkodó rend és tisztaság, mint értesülünk a legkedvezőbb benyomást gyakorolták a tábornokra, s a tapasztalt főnök, a legszebb szavakban adott kifejezést *Gillyn* Árpád és. éskir. kamarás és századparancsnoknak, és a derek tisztikarnak. — Ugyanez alkalommal probabizéllővést tartatott a laktanya udvarán, mely szintén a legjobb eredményel végződött. — A laktanyát *József* főherceg ő fensége is a legközelebbi időben meg fogja látogatni.

Hányan haltak meg Fiumében február hónapban? A f. évi február hónapban Fiumében és ennek területén összesen 51 személy halt meg: közöttük 25 férfi és 29 nő. Az elhunytak legidősebbje 95 éves volt. A halálozási esetek száma minden ezer lakos után 18 századéval, levonva a fönkimutatót 51 halálozástól 11-et, mely idegenekre esett.

A fiumei és kereskedelmi kamara a közelmúlt napokban örömmel vette tudomásul gróf Széchenyi Pál földművelési ipar és kereskedelmi miniszternek a vitórlás hajók után járó s adómentek folytatásos beszédét megosztott rendeletét, s egyzersmind közönnel emlékeztet meg *Csernatony Lajos* országgyűlési képviselőnek úgy nekak ez ügyben kifejtett tevékenységéről.

Építési Tanácsadó cím alatt, több év előtt egy valóban közhasznú kézikönyv jelent meg *Cotta* Béla, jelenleg közmunka és közlekedési műszaki tanácsostól, s a „*Építési Művészet*” jeles szerkesztőjétől. A mű első kiadása már évekkal ezelőtt elfogyott, s az érdeklődő közönség hasztalan kereste a könyvpiacra. Ez indította a szerzőt arra, hogy *Nagy* Otto budapesti könyvkiadó főszerkesztőnek engedje, művét terjedelmesebb tartalommal s új alá rendezze. Az egész mű 25-30 füzetre van tervezve s minden 1-én jelenik meg képekkel és szákszavai rajzokkal gazdagon díszítve, úgy hogy egy évben megközelítőleg 18 füzet jelenik meg. A *Építési Tanácsadó* és szerint előzetni is lehet, és pedig egész éven (18 füzetre) 5 ft. 40 kural; *felvétel* (9 füzetre 2 ft. 70 kural. Egyes füzet ára 30 kr. Megrendelhető minden könyveskereskedőnél, és Budapesten új. *Nagy* Ottónál.

Kirándulás Adelsbergbe. A m. kir. állami vasutak bécsi városi menőjegyirodája, holnap hűtőn *Fiuméből Adelsbergbe* rendkívül leszállított árakon kirándulást rendez. — Indulás Fiuméből d. e. 11 óra 25 perczkor; megérkezés Adelsbergbe délután 1 óra 58 perczkor. — Tekintve a rendkívül olcsó árakat bizonyára városunkban is sokan lesznek, kik a kínálkozó alkalmat felhasználják. A vitelbér Adelsbergbe és vissza I. oszt. 3 ft. 80 kr. II. oszt. 2 ft. 85 kr. és III. oszt. 1 ft. 90 kr. — A világhírű barlangot ez alkalomból 2500 geryialkúddal és villamos fényvel fogják kivilágítani, mely csodás látványt fog nyújtani. — A kirándulók esti 7 óra 15 perczkor indulnak el Adelsbergből Fiuméba.

A sárgaláz Rio-Janeiroban. A sárgaláz terjedéséről Brazília partján, napról napra aggasztóbb híreket hoz a tévő. A veszélyes betegség különösen Santosban a legutóbbi napok alatt oly nagy erővel lépett föl, hogy különösen az ott telepedt idegenek, nagy számban menekülnek a kedvezőbb éghajlatú vidékekre.

Kereskedelmi hírek.

Fiume-Madagascar. A helybeli *„Rauzé de társas”* jó nevű cég, mely a hazai árak kivétel körül a messze keletre, már eddig is sikeres tevékenységet tüntetett föl, már a legközelebbi fiók céget állít föl Madagaskar szigetén Majungában. — A cég, melynek már több óta Zanzibar szigetén is van virágzó fiókja, ezenkívül még több fiókceget is fog felállítani a messze kelet legnevezetesebb kikötő városában.

Külföldi cégek ajánlatai. A hazai kereskedőkkel leendő üzleti összeköttetések létesítése céljából a legutóbbi időben a következő külföldi cégek küldöttek ajánlatokat a helybeli kereskedelmi és iparkamarához: az *„Arabold, Kamer és társas”* cég Hongkongból küldböző kínai tárgyakról, a *„Robertson T. F.”* cég Newyorkból bizományi és szállítási üzletek teljesítésére, s a *„Sauerdon Güssó y Gola”* cég Barcelonából a hazai cégekkel leendő üzleti összeköttetések céljából.

A párisi nagy bazárok. Párisban folyton tart a kereskedők körök összeresedett haza a nagy árulások ellen. E méltán, mert a bazárok detail forgalma ériis merveket ért. A *„Bon marché”* forgalma már három év előtt 109 millió frankra becsültetett, a *„Magazin du Louvre”* 96 millióra. A *„Bon marché”* ez időben 1289, a *„Louvre”* 1957 személyt foglalkoztatott és e számokban csak a direkt alkalmazottak foglaltatnak. A bazárok forgalmáról fogalmat nyújt a reájok kivetett iparadó. Ugyanis a múlt évben fizettek az adó fejében: *„Bon marché”* 209,573, *„Louvre”* 206,008, *„Printemps”* 78,241, *„Belle Jardinière”* 79,339, *„Petit St. Thomas”* 35,636 frankot. Ezenkívül a nagy üzletek egyike, a múlt évben külföldi árak behozatalért vám fejében több, mint 3 1/2 millió frankot fizetett a fiskusnak.

Gyarmatosítók Franciaországban. A francziák gyarmatosítási rendszerét lényegesen eltérő a többi népekétől s főleg az angolokétól. Nemcsak a gyarmatokban, hanem magában Franciaországban is számos iskola van, mely a gyarmatok szülöttnök nevelésével és kiképzésével foglalkozik. Innen van, hogy a

műveltebb gyarmatbeliek nemcsak szülöttnököket, hanem Franciaországban is előkelő hivatalokat foglalnak el, és maga a hadsereg és haditengerészet is számos magasrangú tisztet számlál soraközl. Ezen iskolák az állam felügyelete alatt állanak és nagy gondozásban részesülnek. Legközelebb a madagaskari főkormányzó maga utazott Etiópia és Montpelierbe, hogy meggyőződjék az ottan elhelyezett madagaskari tanulóik előmeneteléről, mely nagyon kielégítette.

Tengerészeti hírek.

A cs. és kir. hadi tengerészet postája. A cs. és kir. hadügyi miniszterium tengerészeti osztályának értesítése szerint, a *„Saida”* nevű hadihajó személyzetére részére Newyorkba, a postai küldemények e hó 28-án indultnak el, s hová körülbelül april hó 12-én érkezőnek meg. — A *„Saida”* ez időszerint New-Orleansban álldik.

Budapesti gőzök átalakítása. — A *Schwartz* Adolf Záróköz cég tulajdonát képező *„Budapest”* gőzök, melyek a *Fischer és Perelli* szállítói cég képviselőségében, rendszeres hajójáratok tartatnak fin Fiume és Velece között, esmosan át let. alak tva. — A hajó, mely eddig az áruszállítás mellett kevésbé volt alkalmas a személyszállításra, ezután teljes közönnel fog nyújtani mindazon utasoknak, kik Fiuméből Velecebe utaznak. — A kedvezőidény beálltával bizonyára számosan fogják e kedvező alkalmat a leguak városának meglátogatására felhasználni.

Az „Anchor Line” angol gőzhajózás társaság. — A Fiume és Newyork közt tart fön rendszeres hajójáratokat, lapunk mai számában közli a legközelebbi hajójáratot. A hajók menetrendjéről az érdeklőt közönség lapunk hasábján a jövőben rendszeresen szerezhethet magának tájékoztatást.

A Zichi és Vasonköi
gróf Zichy-család idős ágának okmánytára.

Mióta a diplomacia nagymestere, *Mabilion* hangzatos szavak helyett, ékesen szóló példákkel kimutatta a régi okiratok nagy hasznát és szükségét, nincs tudós, hazája multját, történetét szerető mivelte ember, ki azt be nem ismerte volna.

Prag, Hevenesy, Kaprinay, Katalina és eléggé népes, nagyérdemű iskolájok *Fejér* Györgyig mint azt vallották: „ad scribendum omne fere historiae genus nullum praestantius, utilius, imo necessarium magis re diplomatica adiumentum esse”.

Az újabb magyar történeti iskola ugyanazon elvből indult ki. Nem is indulhatott ki máshól. A történelem valódi alapja s a történetész legbiztosabb forrása: az okmányok. Ez oly állítás, melynek igazságát ma már senki se vonja kétségbe, mert „faklyák az okmányok, melyek varázslényvel oszlatják szét az ősidők homályát s élők tüntetik a nagy ősök dicsőségét”. Azért „az okmányok és okmányi adatok a magyar történet kútforrás közt főhelyen állanak”, hisz „hazánk XVI. század előtti történetét nagy részben egyedül okmányok segítségével vagyunk képesek földeríteni”.

Történetírónk, kiknek nemes céljok soha se volt egyéb, mint a haza dicsőségét hirdetni, „patriam illustrare”, ez okból mind-

járt pályájok kezdetén palaeographicus tanulmányokkal foglalkoztak, hogy kézírati okirattárukat gyarapítsák, mert tudták, hogy „az anyag, melyből a történelem készül, részben még az aknában van hova minduntalan le kell szállanunk, hogy szükségünket fedezhessük, s itt is, mint egyébben, míg a munkafelosztás nem vétehetik teljes alkalmazásba, a dolgozó felváltva kézműves és művész tartozik lenni.”

Ennek a tövésztett iránynak, a munkafelosztás meg nem tartásának azon káros hatása volt, hogy a magyar történetírás lassan halad előre, a már kiaknázott anyagot se dolgozván föl teljesen.

A történetbuvárok beleöszültek a levelestáruk buzgó kutatásába: belefáradtak e kőfejtő, e sanarú fargonezás munkába, mely sokszor életök erejét emésztette föl, mielőtt még elsőrendű feladatukhoz, a nyers anyag feldolgozásához láthatlak volna.

A szerencsésebb Horváth Mihály, Szalay, Ipolyi, Salamon, Thaly, Szilágyi S., Bunyitay, Nagy Iván, Pauler Gyula, Marezali, sat. mellett mennyit lendíthettek volna még azon felül, amit amugy is tettek, Knauz, Wenzel, Botka, Parr Iván, Ráth Károly, Römer, Szabó Károly, Nyáry Albert, Ortvay, Haán Lajos, Deák Farkas, Thallóczy, Szádeczky, Szentkláray, Zsilinszky Karácsonyi, Csontos, Némethy, Csaplár, Balics és számosan mások a leíró történet terén ha az okirat-kutatás és nyomda alá rendezés időrabló munkájával nem kellett volna, illetve nem kellene maig is vitálisabb erejüket, úgyszólván, megőrelnök?

Sok ezer specialis kérdés fejtendő még meg a magyar történelemben: ugyanannyi monographia irandó még meg, míg végre hazánk pragmatikus története elkészíthető lesz.

De más részről eléggé meg nem becsülhető haszna e „bukdácsolás”-nak, hogy történetírónk egész sora, kik talán nehezen adták volna magokat e palaeographicus és diplomaticus kemény napszamos munkára s midőn ezt tevék, a kecsgető élvezetre gondoltak, melylyel a majdan feldolgozandó anyag fog számokra kinálkozni; belátván, hogy mily hasznos szolgálatot tesznek a történetírásnak, a kútfők aknáiban megmaradtak kezdett munkájuk első, de azért nem kevésbé fontos stádiumán, megalkották a magyar diplomaták immár mintaszerű okirattáruk kiadásában jelentkező, előkelő iskoláját. Vég helyi Dezso, Nagy Gyula, Fejérfatky László, Géresi Kálmán, b. Radván-szky Béla, Károlyi Árpád, Tagányi Károly, Radnay Ferencz, Supala Ferencz, Barabás Samu, Pettkó Béla Komáromy András, Kovács Nándor Juhász Béla, Kammerer Ernő, Schönherr Gyula, Kolosváry Sándor, Óváry Kelemen, Magdiés István és mások amaz érdemes bányászok, kik a nemzet anyanyel és drága kőnél is értékesebb kincseit aknázzák ki.

Möcs Zsigmond
felelős szerkesztő.

Pénzkölcsön

közvetítették önálló, elfogadható társadalmi állásban levő egyének részére, u. m. iparosok, kereskedők, hivatalnokok katonatisztek, magánzók, birtokosoknak stb., ugyszintén hölgyeknek is módhoz képest 100 frttól 2000 frtig, mint magán szemlyhitel, könnyű havi vagy három havi törleszté-
re

6%-os kamat mellett

ingatlanok betáblázására

1000 frttól bármily összegig, tetszés szerinti amortizációra esetleg amortizáció nélkül, 4 1/2 és 5%-ra.

Convertálások (átíratások) kölcsönügyletek, hitelműveletek előnyösen eszközöltek. Megbízások diskretil és pontosan teljesítettek. Bővebbet

Steiner G. A. Budapest

Gróf Károly-utca 12.

Levélbeli megkeresésekhez 3 drb. válaszjegyet csatolandó.

Lechner József

es. k. udvari szállító és ő es. k. Fensége József főherceg udvari szállítója
BUDAPESTEN, Váci utca 7. sz.
ajánlja 81 év óta fennálló

Óra-Raktárát

Óra-Raktárát

olcsó árak és kezeség mellett.

Női remontoir-órák:

Nikkel-órák frt. 13. — acél-órák frt. 18. —
Ezüst-órák frt. 16. — aranyórák kristály üveggel frt. 25. — aranyórák dupla üveggel frt. 35. —

Férfi remontoir-órák:

Legkittünőbb nemü valódi svájci nikkel-órák vasúti szolgálatban levőknek, gazdáknak, munkásoknak stb. . . frt. 12. —
Acél-órák henger művel. 15. —
Ezüst-órák kristály-üveg és horgony-művel. 20. —
Ezüst-órák dupla fűdéll és horgony-művel. 24. —
Arany-órák kristály üveggel és horgony-művel. 40. —
Arany-órák dupla fűdéll és horgony-művel. 55. —
Szives megbízások a vidékről utánvét mellett fogantositattak.
Javítások kezeség mellett legjobban eszközöltek.

„Adria“ magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

ANCHOR-LINE.

A f. é. április hó 5-ike körül indítjuk el Fiuméből Newyorkba a „California“ első osztályú gőzösünket.

(kapitány T. R. Gacvie.)

Rakományok bejelenthetők az Adria magy. tengeri hajózási részvény-társulatnál.

egyéb felvilágosításokkal is szívesen szolgál.

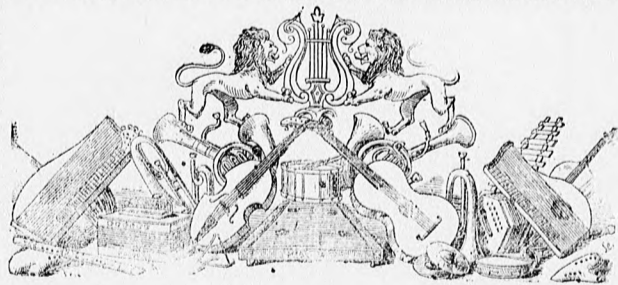
Henderson Brothers.

Kies fekvésű

Várkastély-romok

olcsó áron megvételre kerestetnek.

Határozott alakban szerkesztett ajánlatok „U. V. 2499“ czim alatt Haasenstein és Vogler (Otto Maas) hirdetési irodájába küldendők.

Stenberg Armin hangszergyáros, Budapesten, kerepesi ut 36.

(a Rókus-kórházzal szemben.)

Mindennemű hangszerek, harmonika és harmonium gyára és legnagyobb választékú raktára. Valódi olasz és belöldi húrok. — A legújabb, feltűnést keltő mechanikai szalon-hangszerek, mint Ariston, Herophon, Orpheus, Simphonion, Phönix foraktára.

Legújabb!!! Harmonikafuola 12 billentyűvel, kellemes hangokkal, mely azonnal megtanulható és játszható. — Igen kedves mutatós eszköz bár ki részére. Ára 2 frt. Hangszerek javítása nagyon pontosan és gyorsan teljesítetik. — Összesen 1000 hangszertől kezdve külön-külön díjgyűjtek kérendő hangszerek újakra becsesültek.

200 képpel díszített nagy hangszerekatalogus kérésre ingyen és bérmentve küldeték. Harmonikával külön díjgyűjtek kérendő hangszerek újakra becsesültek.

PSEPHOFER J.

gyógyszertár

Bécs, Singerstrasse 15. sz.

„Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsook, ezelőtt egyetemes labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség melyben e labdacso csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsok számtalanszor, s a legrövidebb idő alatt gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacsoval 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt. 5 kr. bérmentellen utánvétküldemény 1 frt. 10 kr.

A pénzösszeg előleges beküldése mellett póstamentes átküldéssel kerül: 1 tekercs labdacso 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr. 3 tekercs 3 frt 40 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. Kevesebbet mint egy tekercset szétküldeni nem lehet.

Valódiának csak azok a labdacsook tekinthetők, melyek utasítása J. Pserhofer neve aláírásával van ellátva, s melyek a doboz fedelén ugyanazon nevalírást hordják veres írással.

Számtalan levél érkezett melyeknek irói hálat mondanak a labdacsokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja.

A közzönő levelekből néhányat ide írunk:

Schlierbach, február 17. 1888.
Tekintetes Ur! Alízattal alulírott az ön valóban hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból újabb 1 tekercsnek átküldését kéri. Teljes tisztelettel
Neureiter Ignaz, gyak. orvos.

Hrasche, Flödnig mellett, 1887. szept. 12.
Tekintetes Ur! Isten akarata volt, hogy labdacsoi kesembe kerültek s most ezek eredményéről írok: Beteg ágyamban meghűltem, úgy hogy munkámat nem tudtam többet végezni, s már bizonyosan meghaltam volna hogyba csodálatos labdacsoi engem nem mentettek volna. Isten adja mag érette eszeser. Van bizalmam hogy labdacsoi egészen visszafogják adni egészségemet, úgy mint másokat is egészségessé tettek.
Kujtze Theozia.

Wiener Neustadt 1887. decz. 9.
Tekintetes Ur! Hálas köszönetet mondok 60 éves nemem nevében. Ez 5 évig idült gyomorhurutban és vízi betegségben szenvedtem. Elte kim volt reá nézve s már azt hitte hogy vége lesz. Veitlenül egy dobozt kapott az ön labdacsoiból s ezéből hosszabb használat után meggyógyult. Teljes tisztelettel
Weinzeiti Josefa.

Mitterinzersdorf Kirchdorf mellett, Felső Austria 1886 január 10
Tekintetes Ur! Sziveskedjék postán egy

tekercset kitűnő vértisztító labdacsoiból küldeni. Mem tehetem, hogy önnek e labdacso értékére nézre teljes elismerésemel ne nyilvánítsam, s mindenütt a hol csak alkalman, lesz ezeket ajánlani fogom. Felhatalmazom, hogy e köszönetemet tetszés szerint használja assa. Teljes tisztelettel
Kasztner Theozia.

Gottschaldorf, Kohlbach melett, Osztr. Szilézia 1886 október 8.
Tekintetes Ur! Kérem sziveskedjék nekem egy 6 dobozból álló tekercset az ön egyetemes vértisztító labdacsoiból küldeni. Csak az ön csodálatos labda csainak köszönhetem, hogy gyomorbadultam mely öt éven át kínzott, megszabadultam. Nem is fogok néln ezek elfogyni és ezennel mély köszönetet mondok tekintetességének. Kiváló tisztelettel
Zwichi Anna.

Rohrbach 1886. febr. 28.
Tekintetes Ur! Mult év november havában egy tekercs labdacso rendeltem meg Oméll. Én úgy mint nőm a legjobb sikert észleltük. Miniketten heves főfájásban és rossz széklátnban szenvedtünk, úgy hogy közel voltunk a kétségbeeséshez, hazár csak 46 évesek vagyunk még. És ime; az ön labdacsoi csodákat tettek és megszabadítottak a bajtól Tisztelettel
List Antal.

Angol csodabalszam 12 éveses 1 frt 20 kr.
Fiakerpor mint rekedtség, köngöges ellen 1 doboz 35 kr. portom. küld. 50 kr.

Tanochininhajkenöcs Pserhofer J-től 6-10 éveses 1 frt 20 kr.
Egyetemes kenöcs Steiner J-től 12 éveses 1 frt 20 kr.

Utifüvedv katarhus, rekedtség, szárazhurut stb. ellen. 1 üveg 50 kr.

Amerikai köszv. - kenöcs, legjobb szer köszvény és rheumaszeru bajok, tuszaggatás és fülzaggatás ellen. 1 frt. 20 kr.

Lábizzadás elleni por. Egy doboz 50 kr. Bérmentes küldéssel 75 kr.

Golyva - balzsam, biztos szer a golyvásnyak ellen 1 üveg 40 kr. Bérmentes küldéssel 65 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés mindennemű altesthajok ellen kütűnő háziser 1 üvegese 20 kr.

Ezen itt megnevezett készítményeken kívül az orsztrák lapokban kirdett összes nel és külföldi gyógykulönlegességek raktárou tartatnak s a netalan készletben nem levő zikkereit kívánatra pontosan és olcsón gondoskodva leend.

Postai szétküldések gyorsan fogantositattnak a pénz előleges beküldése mellett vagy utánveteilel.

A pénz előleges beküldése leghelyesebben (postautalványryal) a portó olcsobbá tételét ezközi, mint utánvéttel.

Szerkesztő
Redigione ed
Piazz

Előfizetési ár
Egy évre
Félévre
Negyedévre
2 hóra
Külföldre 1 évre

1889

Az „Adria“

Mint csak intőzmenyek gyar tengeri hajózási részben a viz megküzdési munkájában. — A nehézségeit nagyobb fontosságú munkákban megindító czoknak volt folyásai.

A multak czára az első tengeri gőzhajó lassan diadal részben a viz megküzdési munkájában. — A nehézségeit nagyobb fontosságú munkákban megindító czoknak volt folyásai.

E szebb bontakozás, következtese adria ellenláb megörök egy zönség körében előitéletet a gére nézve.

De a mel társulat mult életképességét jezője egyszerű nek, melyek kereskedelem lendülésébe a val helyeztük. Nagyon j hézségek meg

A „Fiume“

Magyar

Ita
Olaszo

Ez adja melemét, melynél va is örömet juk. Különbö gyar műveltség engedi, a száz élt, érzett és g kü és kütűnő engedi azt is, hiányossága me zás és lemondá laki tele erszény szel is bár, esa Utjára Bécs jén indult el. lőjt s egy ma gával. „Nőnek utóbb. — ha lommal is egy